

واحدهای درسی اخلاق پزشکی و تعهد حرفه ای در رشته - مقاطع تحصیلی دانشگاه: نیاز به مداخله

دکتر سیمین موعودی

مدیر اجرایی معاونت آموزشی، دانشگاه علوم پزشکی و خدمات بهداشتی درمانی بابل

سابقه و هدف: توجه به نهادینه سازی اخلاق حرفه ای در سطوح مختلف مدیریتی، آموزشی و اجرایی، از جمله اصول و ارزشها و در زمره دوازده بسته اجرایی مورد تاکید در برنامه تحول و نوآوری در آموزش علوم پزشکی است. از آنجایی که برنامه ریزی درسی به منظور گنجاندن مباحث اخلاق پزشکی و تعهد حرفه ای در کوریکولوم فراگیران تمامی رشته - مقاطع تحصیلی، از جمله الزامات ساختاری و برنامه ای به منظور اعتلای اخلاق حرفه ای در دانشگاه های علوم پزشکی است، این مطالعه با هدف ارزیابی وضعیت موجود واحدهای درسی اخلاق حرفه ای در رشته - مقاطع تحصیلی دانشگاه علوم پزشکی بابل طراحی شده است.

روش کار: این مطالعه تحلیلی به صورت مقطعی با ارزیابی برنامه های آموزشی ضروری مصوب ابلاغی وزارت بهداشت، درمان و آموزش پزشکی (کوریکولوم) در تمامی رشته - مقاطع تحصیلی دانشگاه علوم پزشکی بابل در نیم سال دوم سال تحصیلی 95 - 1394 انجام گرفت. جهت جمع آوری داده ها طی مکاتبه با کلیه دانشکده های تابعه دانشگاه، وضعیت موجود واحدهای درسی اخلاق به تفکیک نام رشته تحصیلی، مقطع، عنوان درس و تعداد واحدهای درسی مرتبط با اخلاق پزشکی جمع آوری شده است. داده ها از طریق نرم افزار SPSS نسخه 21 مورد تجزیه و تحلیل قرار گرفت.

یافته ها: از مجموع 59 رشته - مقطع تحصیلی دانشگاه فقط 23 رشته (39%) دارای 2 - 1 واحد درسی مشخص اخلاق حرفه ای می باشند. میانگین و انحراف معیار درصد رشته های تحصیلی که دارای واحد درسی مشخص اخلاق هستند $0,45 \pm 0,43$ بوده است. در برخی از رشته مقاطع (از جمله دو رشته PhD و 12 رشته تخصصی و فوق تخصصی بالینی) واحد درسی مشخص اخلاق تدریس نمی شود، اگرچه در واحدهای غیر ضروری دکتری تخصصی طب سنتی و همچنین در متن الزامات یادگیری رشته های بالینی و ارزشیابی دستیاران، به مباحث اخلاقی اشاره شده است. در میان 16 رشته مقطع کارشناسی دانشگاه 9 رشته (56,3%)، در میان 11 رشته مقطع کارشناسی ارشد فقط پرستاری سالمندی (9,1%)، در میان 6 رشته دکتری تخصصی پژوهشی 4 رشته (66,7%) و در بین 10 رشته تخصصی دندانپزشکی 7 رشته (70%) دارای واحد درسی مشخص اخلاق هستند. دو رشته دکترای عمومی پزشکی و دندانپزشکی هر دو دارای 2-1 واحد درسی مشخص اخلاق پزشکی می باشند. بین مقاطع تحصیلی و وجود واحد درسی مشخص اخلاق، اختلاف معنی دار آماری یافت نشد ($p\text{-value}=0.271$).

نتیجه گیری: نظر به اینکه کمتر از 40% رشته های تحصیلی دانشگاه دارای واحد درسی مشخص اخلاق هستند، به منظور اعتلای اخلاق حرفه ای، نیاز به مداخله آموزشی جهت گنجاندن مباحث اخلاق و تعهد حرفه ای در بسیاری از مقاطع دانشگاه وجود دارد.

واژه های کلیدی: واحد درسی، اخلاق پزشکی، اخلاق حرفه ای، تحول و نوآوری، آموزش علوم پزشکی